AKTUALNOŚCI

OPINIA STOWARZYSZENIA SĘDZIÓW POLSKICH IUSTITIA O PROJEKCIE USTAWY O ZMIANIE USTAWY O KRAJOWEJ RADZIE SĄDOWNICTWA Z 12 STYCZNIA 2024R.

23.01.2024 Aktualności

OPINIA STOWARZYSZENIA SĘDZIÓW POLSKICH IUSTITIA O PROJEKCIE USTAWY O ZMIANIE USTAWY O KRAJOWEJ RADZIE SĄDOWNICTWA Z 12 STYCZNIA 2024R.

1. Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest Projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa z 12 stycznia 2024r. (dostępny na stronie https://legislacja.gov.pl/docket/12380703).

Wskazano, że projekt ten wykonuje orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r., wydany w połączonych sprawach o sygn. C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. (Niezależność Izby Dyscyplinarnej), D.C. (Niezależność Sądu Najwyższego) i CP (Niezależność Izby Dyscyplinarnej), wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Izba Pierwsza) z 2 lipca 2021 r. (Rzeczpospolita Polska), sygn. akt 43447/19), wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 8 listopada 2021 r. (Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce), sygn. 49868/19 i 57511/19), wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 22 listopada 2023 r. (Wałęsa przeciwko Polsce, sygn. 50849/21).

2. Założenia ogólne

Podstawowym założeniem zawartym w projekcie jest eliminacja rozwiązań prezydenckiego ze Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowana w wyroku określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3 ze zm.) oraz przywrócenie ich sprzed tych zmian z grudnia 2017 roku. Projekt ten wykonuje orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, która w tych orzeczeniach uznała, że ustawa ta nie zapewniała niezależności Krajowej Rady Sądownictwa od organów władzy wykonawczej i ustawodawczej. Projekt ten wprowadza jednak do dotychczasowego stanu prawnego szereg nowych rozwiązań, które w sposób oczywisty nie przywracają niezależności Krajowej Rady Sądownictwa od organów władzy ustawodawczej i wykonawczej, a wręcz przeciwnie, w sposób oczywisty ją ograniczają.

Odnosząc się do przedstawionego nacisku niezależność, to uwzględnienie negatywnych konsekwencji wadliwego rozwiązania obowiązującego od 2018 roku nie może polegać wyłącznie na zmianie sposobu wyboru „sędziowskiej" części Krajowej Rady Sądownictwa.

Ustawa wadliwości rozwiązań musi mieć bowiem charakter strukturalny, a nie punktowy. Dlatego też jest już możliwy powrót do stanu sprzed 2018 roku. Konieczne jest zbudowanie transparentnego i efektywnego systemu powoływania sędziów. Zmiana w sposobie powoływania sędziów powinna przywrócić zbudowania niezależności sądów także w aspekcie organizacyjnym. Sama zmiana sposobu wyłaniania członków Krajowej Rady Sądownictwa ze strony z Komisji Europejskiej nie będzie wystarczająca. Realna prowokacyjne organizacyjne przez władzę polityczną niezależności sądownictwa oscylując w kierunku zachowania jednostek prawa do sądu, jakie miało miejsce w ciągu ostatnich ośmiu lat, spowodowały przede wszystkim zapaść organizacyjną sądownictwa. Faktem notoryjnym jest. Że zmiany doprowadziły do chaosu organizacyjnego i zniszczenia funkcjonowania sądów w wielu aspektach ich działalności (m.in. z długimi, zaś poszkodowanymi) są zwykli obywatele. Współczesny wymiar sprawiedliwości musi tymczasem zapewniać sprawne realizacja prawa do sądu, które jest jednym z podstawowych praw człowieka. Brak takiej niezależność w aspekcie organizacyjnym, a organom który może zapewnić tę niezależność stoją na straży niezależności i niezawisłości sędziowskiej jest Krajowa Rada Sądownictwa. Jedynie rozwiązaniu systemu zarządzania sądownictwem i podporządkowanie go Krajowej Radzie Sądownictwa może przywrócić właściwe prawidłowe zasady prawidłowości.

Odnosząc się do określonego przepisu zagrożenia, że nowe regulacje zapewniają władzy sądowniczej odrębność i niezależność od władzy wykonawczej i ustawodawczej, należy podkreślić, że założenie to nie jest zrealizowane w projekcie. Zmiana w aspekcie podmiotowym co do składu Krajowej Rady Sądownictwa przy pozostawieniu wszystkich pozostałych określonych jako „nadzór administracyjny" przez Krajową Sprawiedliwość w kształcie ukształtowanym w żaden sposób nie gwarantuje odpowiedniej niezależności. Ostatnie lata w sposób dobitny pokazały, że pozostawienie nadzoru administracyjnego i zarządzania sądownictwem w rękach władzy wykonawczej w sposób oczywisty prowadzi do ograniczenia tej niezależności sędziów. We wtej sytuacji za nieodzowne należy uznać przekazanie istotnych kompetencji związanych z organizacją funkcjonowania władzy sądowniczej Krajowej Radzie Sądownictwa tak, by tylko w tym sposób będzie można uzyszczewnić jej funkcję ochrony niezawisłości sędziów i niezależności sądów. W tym kontekście należy przywołać wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Xero Flor przeciwko Polsce (wyrok z 23 listopada 2023 r. w sprawie 50849/21) Trybunał stwierdził, że „dany sposób powoływania sędziów, będący bliski politycznemu systemowemu rządzącej większości, sposobu ukształtowania Krajowej Rady Sądownictwa". W związku z tym, Polska została zobowiązana do działań legislacyjnych, które pozwolą przywrócić niezależnie i niezawisły sąd ustanowiony ustawą. „Przywrócenie mocy podjęcie odpowiednie środki legislacyjne i inne, aby zapewnić powołanie nowego krajowego sprzątu prawnego z wymogami »niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego na mocy ustawy« oraz »ustawy powołał przez« Powołała ETPCz zastosowanie Polski powinna wziąć pod uwagę, pilotażowego, co oznacza, że każda kolejna sprawa dotycząca statusu nowych sędziów SN będzie rozpoznawa w analogiczny sposób. Podjęcie prac nad zmianą ustawy o KRS pozwoliłoby na powrót do sytuacji, w której w kraju w kierunku w kierunku wprowadzania przez polskie obowiązku przepisy całościowych docelowych ustaw, które zapewniałyby niezależność i odrębność władzy sądowniczej, a nie wprowadzanie tych fragmentarycznych nowelizacji.

Podsumowując tym wątki: po pierwsze punktowy i fragmentaryczny charakter regulacji nie może spowodować do przywrócenia w zarówno zasady prawa(prawidłowi) realizacji założeń ustawy. Może być traktowany jako pierwszy krok, który jednak powinien uwzględniać założenia wyroku Trybunału oraz orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a nie zapewnić przywrócenie dotychczasowego.

Drugim ogólnym elementem wymagającym rozważenia jest wpływ tych regulacji na status tzw. „neosędziów". Projekt nie ma na celu ani do tego problemu, aczkolwiek sędziowie mogą mieć wątpliwości co do swojego uzasadnienia projektu. Z art. 3 ust. 2 Projektu wynika, że tzw. „neosędziowie" nie tylko nie mają prawa do kandydowania na członków nowego organu Krady Sądownictwa, ale również wszystkie sędziowie, którzy zgłoszenia kandydatów do wyżej/organu części sędziowskiej, przy czym jednak będą oni mogli głosować. Przepis ten, to przede tym zakłada między dualizm ich statusu, z jednej strony sędziów, a z drugi „gorszej sędziami", de z drugiej strony przyznając im status sędziowski. Tymczasem konstytucyjny sędzią można być tylko na mocy konstytucji nie przewidując gradacji sędziów. W konsekwencji przepisy zakładane jest błędny. Należy bowiem uznać, że osoby powołane przez Prezydenta RP na wniosek KRS na stałe stanowisko sędziów sądów, do których zostali powołani przez Prezydenta RP na wniosek KRS w składzie funkcjonującym od 2018 roku w znaczeniu Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, a wprowadzenie w tym zakresie jakiegokolwiek rozróżnienia pomiędzy sędziami sądowniczej przez do wyboru niekonstytucyjnej ustawy osoby te nie mogą być sensie się członkami Rady o których mowa w art. 187 ust. 1 Konstytucji RP. Nie jest zatem adekwatna przyjęta przez Projektodawcę konstrukcja wygaśnięcia mandatu członków Rady.

3. Wygaśnięcie mandatów dotychczasowych członków Rady

Istotne wątpliwości nasuwa przepis w art. 2 ust. 1 projektowanej ustawy konstrukcją wygaśnięcie mandatu członków Rady wybranych na podstawie przepisów uchwalonych w grudniu 2017 r., które jak przyjmuje Projektodawca osoby te wybrano w skład Rady w niekonstytucyjnym trybie. Ta szczególności ustawą z 2017 r. dopuszczało do przewagę kandydatów przez Sejm, a członkowie Rady, którzy zostali wybrani na podstawie art. 187 ust. 3 Konstytucji RP a także przesłanki, o których mowa w art. 187 ust. 1 w zw. z art. 7, art. 10, art. 186 ust. 1, Konstytucji, uprawnienie do wyboru 15 sędziów – członków Rady na Sejm RP w VIII kadencji, a nie przez ww. liczmych orzeczeniach przywołanych przez Projektodawcę, Rada ukształtowana przez przepisy ustawy z 2017 r. nie jest tożsama z organem, o którym mowa w Konstytucji RP. Przepis wykonuje orzeczenia tych regulacji, co zasadnie dostrzega Projektodawca, nie mogą odnosiwać się do ochrony trwałości czteroletniej kadencji wybranego członka Rady (art. 187 ust. 2 Konstytucji RP), jest dalej dlatego, że wyrażone wyżej w niekonstytucyjnym trybie osoby te nie stały się członkami Rady o których mowa w art. 187 ust. 1 Konstytucji RP. Nie jest zatem adekwatna przyjęta przez Projektodawcę konstrukcja wygaśnięcia mandatu członków Rady.

RZĄDY PRAWA WSPÓLNA SPRAWA

PROJEKTY USTAW

NASZ TWITER

Tweety użytkownika @JudgesSsp

IUSTITIA Stowarzyszenie S... @JudgesSsp · 6 godz.

Sędzia SN prof. Włodzimierz Wróbel: „Państwo prawa nie umiera nigdy samo z siebie. Ulaszczeniu tej śmierci są zawsze podejmowane przez ludzi i potrzebuje każdy pojedynczy z autorytety reżim. Ktoś musi udawać sędziów i profesorów, ktoś musi władzę znać przepisy i ktoś musi

WSZYSTKIE WYKAZY SĘDZIÓW POWOŁANYCH PRZEZ NEO-KRS

JAK WSTĄPIĆ

POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNE

KALENDARIUM

15 marca • Dzień Edukacji Prawnej

Sprawczy

Dzień Edukacji Prawnej pod hasłem "Sprawczy obywatel 2024"
15.03.2024 09:00

Dzień Edukacji Prawnej - Spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej nr 3 w Słowinie
15.03.2024 11:00

Klub Prawczyń i Prawników "PRAWO MARCINA"
15.03.2024 18:00

Klubu Prawczyń Lgbtqi+ w Ostrowie Wielkopolskim "Prawo Marcina"
16.03.2024 11:00

Warsztaty „Stop Hejt" w ramach Dnia Edukacji Prawnej
18.03.2024 11:00

POLECANE LINKI:

edukacja.iustitia.pravo.pl
kwartalnikiustitia.pl
fwo.iustitia.pl
prawnicyrazem.pl
iaj-uni.org
mobilnet.eu
Okiem Sędziego Blogi
monitorkonstytucyjny.eu

KOMUNIKATY

Obradujący w Warszawie sędziowie SSP Iustitia poparli projekt naprawy prawoorządności przygotowany przez stowarzyszenie
Sędziowie ze Stowarzyszenia Sędziów "Iustitia" spotkali się wtedy 25 listopada 2023r. z...
Stanowisko Zarządu SSP „Iustitia" w sprawie wolności mediów
Sprzeciwiamy się kolejnym próbom łamania konstytucyjnych zasad funkcjonowania demokratycznych państwa.
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU SSP „IUSTITIA"
PDF Warszawa, dnia 7 czerwca 2023 r. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU SSP „IUSTITIA" W związku z licznymi...
Stanowisko Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia" wobec projektu ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2870)
Już niemal 2 miliardy zł zapłacili Polacy za bezprawne zakwestionowanie TSUE w sprawie sędziów
Wspólne stanowisko stowarzyszeń w sprawie wynagrodzeń sędziów, asesorów, prokuratorów i referendarzy.
Wspólne Stanowisko (pdf) Treść oświadczenia: W imieniu organizacji podpisanych pod oświadczeniem, informujemy...

MEDIA

Podwyżki dla pracujących dla Zbigniewa Ziobry ostro komentuje Krystian Markiewicz Prezes Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia
Z jednej strony mówi się o zamrożeniu wynagrodzeń sędziów i prokuratorów w obrocie budżetowej, a z...
System zmniejszamy w sądach się nie przyjmuje, przesuń sprawę innych rozwiązać
Sędziowie Stowarzyszenia Sędziowskiego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa przeciwko, by...
COVID-owy niecz Diamolekosa wiśni nad sądami - zaległości nieuniknione.
Są nadzy polskie na terenie obszarów gdzie infrastruktura internetowa jest słabsza. I one nie tylko...
Krystian Markiewicz: To władza już przegrała, tylko jeszcze o tym nie wie (WYWIAD)
Z sędzią Krystianem Markiewiczem, prezesem Stowarzyszenia Sędziów Polskich IUSTITIA, r...
Apel "Iustitii" do Sądu Najwyższego. "Wygląda to jak próba ucieczki przed rozliczeniem"
prostitutki się chcą. Stowarzyszenie "Iustitia" apeluje do sędziów SN, w tym do szczególności Prezes Małgorzaty...